Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdenahm no plsk. 10 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bilschu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

31. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedelu.

№ 24. Sestdeen, 14. junijâ. 1886.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bes tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: Jehsis: Grahwel un Peterson k. bodê; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Rujenê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ulstin k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann k. weesnizâ; Sabilê: Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Par sinu.

Teem lasitajeem, kas gribetu „Mahjas Weesi" us nahkamu pusgadu, t. i. no 1. julija lihds 31. dezembrim, apstellet, tê sinoju, ka tahdas apstelleschanas labpraht peenemu. Maksahs par to pusgadu: kad pa pasti japeesuhta **ar** Peelikumu 1 rbl. 25 kap., **bes** Peelikuma 85 kap. — Kas tèpat Rigâ sawu lapu grib sanemt, teem maksahs **ar** Peelikumu 90 kap., **bes** Peelikuma 55 kap. Awischu apstelleschanas- un sanemschanas-weetas paleek tahs paschas, kas gada eesahkumâ bija usdotas.

Ernst Plates,
„Mahjas Weesa" ihpaschneeks un atbildoschais redaktors.

Politikas pahrskats.

Notikumi Bairijâ dod awisehm deesgan weelas preeksch gareem sinojumeem, kurus wisus schê atstahstit newaram, turklaht ari daschi sinojumi zits zitam preti runa. Wisus kopam sanemot isnahk tas, ka miruscham kehninam Ludwigam II. beidsamâ laikâ bijuschas daschas wahjibas un sawadibas, kas sihmejahs us gara slimigo buhschanu, kas draudejuse pahreet waj ari pahrgahjuse prahtâ jukschanâ. Tapat ari par wina mirschanu daschadas sinas lasamas: Pa leelakai dalai sino tà, ka winsch pats tihschus eelehzis uhdenî un noslihzis; dascha sina atkal issaka domas, ka winsch to tihscham naw darijis, bet peldedams gribejis saweem sargeem isbehgt un peldedams noslihzis. Tas nu nenoleedsami sinams, ka uhdenî winam bijuschi zihnini ar ahrstu, kas winu pawadijis. Warbuht skaidras sinas par scho slihkschanas notikumu nekad nenahks pilnigi sinamas, tapehz ka nelaika kehninsch ar ahrstu bija weeni paschi un abi noslihkuschi.

Kà jaw isgahjuschâ numurâ sinojam, tad tagad kehnina waldibu usnehmis Bairijas prinzis Luitpolds, tapehz ka jauneezeltais kehninsch ir ar gara slimibu wahjsch un tamdehl pats newar waldibas groschus nemt sawâ rokâ. Prinzis Luitpolds no wiseem pawalstneekeem teek loti mihlets un tapehz wisi preezajahs, ka wina rokâ tagad atronahs semes waldiba.

Par Franziju, sihmejotees us printschu israidischanu, waram wehl schahdas sinas pasneegt. Printschu israidischanas preekschlikums nahza tautas weetneeku sapulzê pee pahrspreeschanas un tika ar balsu wairumu peenemts. Ar kahdeem nosazijumeem to peenehma, par to isgahjuschâ numurâ plaschaki runajahm un kam patihkahs par to plaschaki sinat, tas lai mineto sinu wehl reis islasa. Kà jaw sazijahm, tad israidischanas preekschlikums no tautas weetneeku sapulzes ar balsu wairakumu tika peenemts, bet lai tas pilnigi nahktu spehkâ, tad ari senatam tas bija peenemams ar balsu wairakumu. Eepreekschu to nodewa ihpaschai kommisijai, kas lai wehl issaka sawas domas par tahdu eewehrojamu soli, kahds ir printschu israidischanas preekschlikums. Weens no scheem kommisijas lozekleem, proti senators Beranschê, isteiza tahdas domas: Lai gan printschu ustureschanahs Franzijâ republikas waldibai war daschadâ sinâ buht skahdiga un draudiga, tomehr tamdehl jaw printschus israidit if Franzijas buhtu ari neweikli un negudri, jo zaur to tiktu aistiktas winu pilsonu teesibas, tà tad printschus israidot nodaritu nelikumibu pee pilsonu teesibahm. Waldibai wajadsetu pret printscheem zitadi isturetees, proti tos if Franzijas ne-israidit, bet zitadus sokus spert, lai tos aprobeschotu, ka tee politikas sinâ nebuhtu skahdigi jeb newaretu apdraudet republikas waldibu. Kommisija ar waldibu kopâ pahrdomaschot, kahdi soli sperami preeksch printscheem. Us tahdahm domahm atbalstidamahs, kommisija weenojusehs, ka printschu israidischana buhtu nelikumigs solis, kas ar brihwibu nesakrihtot kopâ; turklaht ari tahds solis waretu skahdet Franzijai tiklab us ahreenu, kà ari walsts eekschkigâs leetâs. Schihs domas, kahdas kommisija issazijuse, warbuht no senata netiks pilnigi peenemtas, wismasakais pa telegrafu atnahkuse sina, ka senats peenehmis printschu israidischanas preekschlikumu tahdu, kahds tas tizis peenemts no tautas weetneeku sapulzes, tà tad no kommisijas issazitàs domas par printschu israidischanu naw atraduschas balsu wairakumu senatâ.

Par strahdneeku nemeereem Belgijâ mehs sawâ laikâ esam deesgan sinojuschi, tagad mums wehl japeesprausch tahda sina: Belgijas waldiba tagad tahdus sokus spehruse, ka strahdneeku nemeeru izselschanu waretu ihstâ laikâ apspeest. Dumpineeku nodoms un puhlini ir tee, lai strahneekus waretu samusinat us darba atstahschanu un nemeeru zelschanu; bet tik lihds wini schahdus noseedsigus darbus sahk strahdat, te jaw waldibas eerehdni klaht un tos pee tam aiskawe. Dumpineeki redsedami, ka nekur nedabuhn sawus musinaschanas un rihdischanas darbus isdarit, sahk dotees meerâ un tà tad strahdneku nemeeri schim brihscham apklususchi; tomehr waldiba wehl newar rokas klehpî likt, winai wehl jaruhpejahs, lai dumpineeku wadonus dabutu pawisam sawaldsinat.

Anglijas kehnineene Wiktorija isgahjuscho swehtdeenu sasneedsa sawas waldischanas 50. gadu, 8. (20.) junija 1836. gadâ wina nosehdahs us Anglijas kehnina troni par waldneezi. No wiseem Angku waldneekeem ir tikai trihs bijuschi, kas ilgaki waldijuschi neka kehnineene Wiktorija lihds schim, proti Indrikis III., kursch waldija 56 gadus, Edwards III., kursch waldija 50 gadus, un Juris III., kursch waldija 60 gadus. Gandrihs wisas Anglijas awises pasneedz garakus rakstus par sawas kehnineenes waldischanas laiku un if wiseem scheem raksteem atskan zeeniba, pateiziba un sirsniba. Angku leelà awise „Teims" raksta garaku rakstu, kurâ teek peemineti wisi eewehrojamakee politikas notikumi un atgadijumi, kas notikuschi kehnineenes waldischanas laikâ. Pee scheem eewehrojameem notikumeem, tà „Teims" tahlaki raksta, augstà waldneeze gandrihs wisur nehmuse dsihwu dalibu un kur wajadseja, tur pate peedalijusehs. Angku tauta esot lepna us sawu mihloto waldneezi. Angli arweenu esot bijuschi likumigi padewigi sawai waldibai, bet wini ari mahzijuschees sawus waldneekus personigi pasiht, tos zeenit un mihlet. Tas esot ihpaschi sakams no tagadejas Angku tautas un winas kehnineenes Wiktorijas. Sawa raksta beigâs „Teims" saka: Kehnineene Wiktorija us waldibas trona sehdedama un sawu walsti waldidama, to arweenu isdarijuse ar godibu un gudribu, no jaunibas deenahm sahkdama lihds sirmam wezumam nonahkdama.

Par pahwesta waldibas weetneeku Kihnâ waram schahdas sinas pasneegt. Kà wehl lasitajeem buhs atminams, tad pahwests gribeja turet pastahwigu suhtni Pekingâ (Kihnas galwas pilsehtâ). Franzija schinî pahwesta waldibas nodomâ eeraudsija kahdu pretigu politikas soli pret sawu politiku Kihnâ. Schihs leetas dehl Franzijas waldibai ar pahwesta waldibu bija daschas sarunas, kas nobeidsahs schahdâ nolihgumâ: pahwests tura Kihnâ suhtni, tà sauzamo apostolisko delegatu, kam jabuht Itaileescham no dsimuma, un schim delegatam ir weetneeks, kam jabuht Franzuscham no dsimuma. Pahwesta delegatam paleek wirspahrsinaschana par wiseem katoleem Kihnâ, pee kahdas tautibas tee ari nepeederetu. Franzuschu waldiba gan gribeja eesahkumâ usmestees par pahrsinataju un apsargataju katoleem Kihnâ; bet pahwesta waldiba scho nodomu isjaukuse, pate Kihnâ turedama sawu delegatu. Lai Franziju par daudz ne-aiskaitinatu, tad schim delegatam teek dots weetneeks, kas ir dsimis Franzusis. Pahwesta delegateem tikai dakas ar tizibas leetahm; kamehr laizigas leetas paleek ka bijuschas suhtnu un konsulu rokâs, tapehz Franzijas suhtnis un konsuli war deesgan eewehrot sawas walsts laizigos labumus Kihnâ.

Par satizibu starp Bulgariju un Turziju runajot, waram schahdas sinas pasneegt. Ir eezelta kommisija, kas islihdsinatu robeschas starp Rihta-Rumeliju un Turziju. Newareja weenotees pee islihdsinaschanas, jo Bulgariia pagehreja kahdas sahdschas, kas buhtu peeschkiramas Rihta-Rumelijas robeschahm. Beigâs Turzija peenehma Bulgarijas pagehrejumu, jo wina negrib ar Bulgariju sanahkt naidâ.

Japanê tagad teekot eewesti jauni waldischanas likumi. Par preekschsihmi Japaneeschi nehmuschi

Par mahjlopu slimibahm.

(No Th. Weicherta.)

Daudz jaw ir laikrakstôs rakstits par beedribahm, semkopibu, lopu audsescham u. t. t., bet par lopu slimibahm, zik man sinams, wehl nemas. No lihds mums lopu kopschana, kad neka nesinam no lopu slimibahm un nemahkam ar slimeem lopeem apeetees. Ne it wisur us semehm wetirinars (lopu-ahrsts) atsneedsams un kad tahds ari buhtu, tad ne wiseem klahtumâ; tadehl der sinat, kà ar slimu lopu lihds tam laikam ja-apeetahs, kamehr wetirinars wehl naw eeradees. Gruhtakais ir lopu slimibas pasiht, jo lops newar pateikt, kur un kas tam kait, tadehl weenigi muhsu spreedumi if simtomeem jeb slimibas ahrigahm sihmehm jataisa.

Us pascha peedsihwojumeem kà semkopis un lopkopis un us prahtigu un slawenu weterinara raksteem atbalstidamees, gribu zeen. „Mahjas Weesa" lasitajeem pasneegt daschus raksteenus par lopu slimibahm un to zehloneem.

Zeru, ka mans raksteens nebuhs neweetâ un daschu labu no puhschlotajeem un mahnutizigahm blehnoschanahm atturehs, kuras deemschehl muhsu attihstitôs laikôs it ihpaschi us schi lauka stahw wehl pilnôs seedôs. Waina gan buhs meklejama eeksch tam, ka muhsu mahzitee wihri atturahs par lopu slimibahm rakstit laikrakstôs. Kad semneeks mahzehs pasiht lopu slimibas zehlonus un winas ihpaschibas, tad winsch ne-ees wis pee puhschlotaja, kas gandrihs ik reis eepuhsch wina lopinam nahwi, ne weselibu; bet meklehs palihdsibu pee mahzita lopu-ahrsta, zaur ko dascha skahde netik ween weenam, bet ari ne reti wisam apgabalam (it ihpaschi zaur nepareisu leesas sehrgas pasihschann) taptu nowehrsta.

Leesas sehrga. Gows lopeem.

Beeschi schi slimiba ir tik peepescha, ka wina mas stundâs, waj pat minutês ir nahwiga, daudz reis wina daschas deenas, ja pat nedeku un ilgaki welkahs. Wispahrigi nemot leesas sehrga ir breesmigakà un lipigakà slimiba.

Loti beeschi leesas sehrga ir tik peepescha, ka lops, kursch spirgts un wesals ir, kà no sibena trahpits, pakriht un mas minutês nobeidsahs. Daudz reis ari slimiba ilgaki pastahw. Lops ir loti bailigs, grosahs schurp un turp, grilojahs, trihz un stahw ar isplehstahm kahjahm; stahw ari kà apdulis meerigi, jeb plosahs, mauj un skreen kà traks un tad pakriht. Jeb no pascha eesahkuma pakriht, putas par muti un nahsim nahk; nereti schihs putas ir asinainas. Tiklihds ka lops ir pakritis (sprahdsis) nahk asinis pa muti, nahsim un atejamo weetu, wehders top ihsâ laikâ uspuhsts un meesas ahtri un stipri smirdoschi sahk puht.

Kad lopam nupat aprakstitee simtomi neparahdahs, tad winam pa leelakai dalai ir schee: trihzeschana pakalziskâs, ahda raustahs, loti leels gurdenums un stahw ar nokahrtu galwu, peenizehm peens leelâ mehrâ nomasinajahs, jeb mauj un plosahs, sper ar pakal-kahjahm wehderâ un mihdahs u. t. pr. Daschi slimee nemas ne-ehd, ziti ehd lihds ihsi preeksch nahwes, azis ir ugunigi sposchas, pehz paleek schulganas un azu plaksteenu krahsa top dseltena, elposchana ir gruhta un stenoscha un mute karsta. Schinî stahwoklî slimais war 18—36 stundas un ilgaki dsihwot, kamehr pehdigi dwascha un kahjas aukstas top, tad pakriht un raustidamees nobeidsahs. Daschu reis ronahs pampumi un augoni daschadâ leelumâ, ziti auksti, ziti silti; pa leelakai dalai wini ronahs pakaklê, no kureenes wini netik ween us schokteem, bet ari pa leelakai dalai us kakla issteepjahs; schee augoni ari ir us plezeem, wehderu un kahjahm. Schos trumus sauz: leesas sehrgas augonus, jeb antarks karbunkelus; daschu reis wini ir zilweka galwas leelumâ.

Kritushà lopa meesas wisdroschaki leesas sehrgu apsihme. No ahreenes meesas un wiswairak wehders muzas weidâ uspuhsts; pa nahsim un muti tek asinainas tilkas jeb putas. Sem ahdas ir melnas asinainas strihpas jeb laukumi, jeb sakrezejusi dseltena masa un tur, kur augoni bijuschi, brantainas weetas. Wehderu usgreeschot, nahk ar waru neschehligi smirdoschs gaiss ahrâ. Kungis un sarnas ir no gaisa uspuhsti un waj nu schur tur tumschi sarkaneem plekeem, jeb wiszauri melni un sadegušchi. Aknas ir, tik reti isnemot, weselas, leesa uspuhsta un pilna melnahm asinim, plauschas daschu reis wesalas, daschu reis asinainas un melnas. Wiswairak azîs krihtoschas ir asinis: winas ir melnas, nesa-eet, bet paleek schkidras, kà darws.

Slimibas zehlonus newar droschi peedot, pa leelakai dalai wina parahdahs karstâs wasaras deenâs, it ihpaschi pehrkona gaisâ; ari slikts ehdamais, purwa uhdens leekahs slimibas zehloni buht. Pa leelakai dalai wairak lopu, ne reti wisâ apgabalâ un tad ari reisâ zuhkas saslimst.

Galwenakais ir, kad jaw leesas sehrga parahdahs, wesalos lopus no slimeem atschkirt, tad it wiseem lopeem labu teesu asinu (6—7 mahrz.) nolaist, 2—3 reises deenâ peldinat, jeb kur tas naw eespehjams, ar aukstu uhdeni apleet. Dsehreenam wajaga skaidram buht un us katru spaini 2 lotes salpetera jeb drusku etika, jeb 2 lotes sehrskahbes peeleet. Trekneem lopeem wajaga ½—1 mahrz. glaubersahli uhdenî dot.

Slimos lopus buhs schahdâ wihsê kopt: wispirms wajaga 6—8 mahrz. asinu nolaist, eekschkigi ik 3—4 stundas 1½ lotes salpetra un 8 lotes glaubersahli ar pusstopa uhdeni dot, kamehr zauri ne-eet; taî weetâ ari war ik stundas 1 loti klorkalka uhdenî dot. Wisderigakais ir skaidris dsehreens un 2—3 reisiga aplaistischana ar aukstu uhdeni un tik ilgi ar salmu grihstehm berst, lihds kamehr lops netrihz. Kad augoni ir, tad ar aukstu uhdeni laistit nedrihkst, jo sa-aukstejotees augoni ateet atpakal un asinis sagiftedamas ik reis lopu nomaità. Kad lopam zeets wehders ir, wajaga sahls-uhdens klistires likt; zaur augoneem wajaga narizes (strutubantes) wilkt, jeb ar sarkanu dselsi bedsinat un bedsinajumus ar terpentinu apslahpet, lai strutat sahktu; ari kampars un salmijaks ir loti eeteizamas sahles, ik 2 stundas 3½ granu kampara ar 1 loti salmijaka un tikpat daudz salpetra uhdenî.

Schihs nu buhtu mahju sahles, kuras tik ilgi leetot war, lihds kamehr mahzits lopu-ahrsts naw bijis, bet jo ahtraki eespehjams, jo labaki tahdu ahrsti paligâ saukt.

Sirgeem.

Pee sirgeem schi slimiba daudz retaki parahdahs, kà pee gowim un zuhkahm, bet simtomi gandrihs tee paschi. Aukstums, gurdenums, spalwas saspuruschas, ahda pa leelakai dalai auksta,

gan Anglijas, gan Wahzijas waldibas likumus. Pee schihs paschas reisas japeemin, ka Japane, lai gan Kihnas tuwumâ buhdama un walodâ un tizibâ radineeze, tomehr salihdsinot ar Kihnu, eet milsu soleem uf preekschu, kà to starp zitahm leetahm ihpaschi peerahda mineta jauno waldischanas likumu eeweschana.

Norwegija. Ne daudseem ir sinams, ka spitaliba, slimiba, kas widejôs laikôs sazehla tik leelas breesmas un deenwidus Eiropâ gandrihs pawisam issuda, atrada iswehletu un it kà beidsamo patwerfmi Norwegijâ. Laikrakstâ „Sunday Magazine" ir nodrukats par scho leetu interesants raksts. Leeta pastahw eeksch tam, ka spitaliba beidsahs tikai tahdâ atgadijumâ, kur ar scho sehrgu aplipuschos zilwekus atschkir no ziteem; tomehr Norwegijâ atminejahs par daudz wehlu schi issargaschanahs lihdseklu. Pehz krusta-karem, zaur kureem spitaliba no austrumeem tika pahrnesta uf reetrumeeem, ta isplatijahs ihsâ laikâ tik breesmigâ mehrâ, ka wisa Eiropa atsina par wajadsigu, spert jo nopeetnus solus pret scho sehrgu. Usbuhweja 19,000 slimnizu — weenigi preeksch spitaligajeem. Daschâs wezâs basnizâs ari tagad wehl rahda sewischkus lubgschanas kambarus, kas bijuschi nolemti preeksch spitaligajeem, kuri wehlejuschees buht pee deewkalposchanas, zaur restehm schkirti no ziteem deewluhdsejeem. Norwegija, loti atstatu no Eiropas ziwilisazijas wispahrigas kusteschanahs, palika ilgu laiku ta weenigà walsts, kurà schis wajadsigais aissargaschanahs solis netika sperts, kamdehl tur spitaliba pastahw ari tagad, diwi jeb trihs simti gadus pehz tam, kur ta jaw issudusi gandrihs wisur. Dakteris Armaners Hansens, kursch spezieli ismahzijahs scho breesmigo slimibu un kursch eeraugams wispahrigi par swarigako leetas-prateju schihs sehrgas jautajumôs, domà, ka spitaliba lipiga, bet ka ta nepahrejot uf pehznahzejeem. Uf wina preekschlikumu, Norwegijas waldiba beidsot, ap 1853. gadu, nolehma, buhwet ihpaschas patwerfmes preeksch spitaligajeem. Trihs tahdas patwerfmes pabeidsa 1856. gadâ: pirmo — Trincheimâ, otru — Meldâ un trescho — Bergenê. Tajâs war usnemt lihdz 800 slimneeku. 1866. gadâ to bija 796, bet 1880. gadâ — 617. — Augschminetee skaitli nepeerahda ihsteni, zik daudz spitaligo ir Norwegijâ, tà kà slimneekeem it dabigi reebjahs atschkirtiba, pee kahdas tee teek peespeesti, un zenschahs, pee pirmà isdewigà brihscha ismukt if patwerfmehm, kas preeksch teem nolemtas. Tomehr pee wisa ta naw likumu, kas nosazitu, ka spitaligajeem jausturahs tamlihdsigâs patwerfmês. 17 proz. no spitaligajeem apmirst lihdz triju gadu wezumam, bet 40 proz. no teem dsihwo pahrak par 50 gadeem. Tee iswesełojahs loti reti, un pat pehz iswesełoschanahs isskatahs kà ihsti lihki. („Wald. Wehstn.")

Eekschsemes sinas.

Widsemes kontrolpalatas pahrwaldneeks, stahtsrahts Koribut-Daszkiewicz's, kà „Wald. Westnesis" sino, eezelts par walstskontroles representantu krona Obuchowas tehrauda-leetawas waldê, un wina weetâ par Widsemes kontrolpalatas pahrwaldneeku nahk wezakais rewidents walstskontroles ziwilrehkenu departamentâ, kol. rahts Solowjews.

Baltijas domenu pahrwaldê kanzelists Peters Wihtolinsch eezelts par darischanu wedeja paligu pee reguleschanas galda.

Baltijas politechnikà par tirdsneezibas geografijas skolotaju no Terbatas mahzibas apgabala kuratora peelaists B. Hollanders, wehstures wirsskolotajs Rigas pilsehtas realskolâ.

Dubultu mirschanas lahdes statuti, kà „Wald. Wehstn." sino, 4. majâ no eekschleetu ministerijas apstiprinati.

Dinamindê, Jahna deenâ, gaidamahm Keisariskahm Augstibahm klahtesot, Rigas-Jelgawas biskaps eeswehtihs jaunatklahjamu skolu ar Kreewu mahzibas walodu.

Dinamindê dibinajamâ diwklasigâ skolâ par otro skolotaju no 1. julija sch. g. eezelts agrakais Jelgawas Jasmana bahrinu-skolas skolotajs, P. Silinsch.

Walka. Weetigais „Anzeigers" sino, ka meschu degschanas tur loti beeschi atgadotees. Olinu meschâ 4. un 5. junijâ meschs 12 weetâs aisdedsees. Tà ka degumi bijuschi ik pa $1/2$—1 werstei attahlu, tad jadoma, ka uguns tihschu peelikta, un proti aiz atreebibas. Mescha walde no tam ari nebijuse pahrsteigta, jo wirsmeschakungs R. eerihkojis augstu torni, no kureenes jo labak un ahtrak redset, waj kur nedeg. Tomehr ispostits: puhrweetu 400 zaur semê degschanu un puhrweetu 100 zaur galotnês degschanu. Olinu mescha walde issolijuse 25 rbl. pateizibas algas tam, kas usrahditu ugunsgrehku isdaritajus.

Keisara Majestete, atlaudams eekschleetu ministeram uf kahdu laiku aisbraukt if Peterburgas, wisschehligi pawehlejis: atstahjot ihstenam geheimrahtam grafam Tolstojam ministerijas swarigako leetu wispahrigu wadibu un raidibu, nodot teloscho leetu weschanu ministera beedreem: polizijas un schandarmerijas leetas — senatoram, generalleitnantam Orschewskam, un ministerijas zitas darischanas — senatoram, geheimrahtam Plehwe un geheimrahtam knasam Gagarinam.

Sw. sinoda wirsprokurors, ihstens geheimrahts Pobedonoszews, uf diwi mehneschi aisbrauzis uf Kaukasu, ahrstetees tureenes mineral-uhdenôs.

Justizministers, kà „Now. Wrem." sino, eeskatijis par wajadsigu, wisus Schihdu dsimuma skrihwerus un rakstweschus, kuri tagad strahda ismekleschanas teesneschu kanzlejâs, wisihsakà laikà (2 mehneschôs) atlaist no amata un nosazit, ka Schihdi tahdôs amatôs turpmak naw peelaischami. Tas noteekot tadehl, ka ismekleschanas leetâs useetas beeschas blehdibas, ko pastrahdajuschi Schihdu skrihweri un rakstweschi.

Peterburga. 30. majâ Peterburgas apgabalateesas II. nodalâ nahza 59 gadus wezà semneeka Prokofjewa apsuhdsibas leeta issprеeschanâ, kuru apwainoja, ka tas ar apdomu peelizis uguni.

23. janwarî sch. g., ap pulksten 7 pehz pusdeenas, Wiborgas pusê, Golowinskas eelâ Nr. 4, apsuhdsetam Prokofjewam peederoschâ namâ iszehlahs uguns-grehks, kura apstahkli aisrahdija uf to, ka uguns peelikta tihschprahtigi. Tà ka schis nams bija apdroschinats, tad radahs domas ka uguni peelizis pats Prokofjews, gribedams eeguht apdroschinaschanas naudu. Schihs domas apstiprinaja schahdi fakti. Pehz daudz lauschu leezibas, zaur kuru publineem ugunsgrehks tika noslahpets, gaischi redsams, ka Prokofjewa lubahm jumts diwtahschu nams aisdedsees no eekschpuses un abâs tahschâs uf reises, pee kam augschejâs tahschas ugunim ar apakschejâs tahschas uguni nebija nekahda sakara. Schaî namâ dsihwoja Prokofjews gluschi weens pats un netureja pat dwornika. Taî azumirklî, kad uguni pamanija, namâ nebija neweena zilweka, kaut gan ihsi preeksch uguns-grehka iszelschanahs kaiminu ehku dworniki Prokofjewu pamanija ahtri aisejot no sawa nama gar sehtu, pee kam tas aisklahja sawu gihmi rokahm, zensdamees, lai wina nepasihtu. Tahlak nodibinats, ka tapàt augschejàs, kà ari apakschejàs tahschas istabâs bija it kà sahrti sakrauti if lupatahm, sausahm skaidahm, seena, tapetu gabaleem un daschadeem mehsleem, — kas bija pa dalai apleeti ar petroleju, ar kuru bija saslazinatas daudz weetâs ari grihda un seenas. Kahdâ sahrtâ atrada lihdz pusei ar petroleju pilditu pudeli, bet kahdâ zitâ — bleka petrolejas kannu no diwu mahrzinu satura. Kuknâ uf plihtes atrada karasinu, kas oda pehz petrolejas un turpat uf grihdas, netahlu no sahrta, atradahs pudele ar petrolejas atleekahm un tàpat ari petrolejas kanna, peezu mahrzinu satura. Abâs tahschâs bija apdeguschas ihpaschi tahs istabu dalas, kur bija sakrauti sahrti. Isnemot skapi, krehslu un drahnu kurwi, Prokofjewa namâ uguns-grehka brihdî nebija nekahdu zitu kustinamu leetu, bet tàpat ari neatrada schahdu apdeguschu leetu atleeku. Beidsot, if apskatischanas protokola redsams, ka Prokofjewa nams no kaiminu dsihwojamahm ehkahm 6 asis atstatu un ka tas, pehz nowehrteschanas, naw wairak wehrts kà 750 r., kamehr turpretim schis nams bija apdroschinats par 1694 rbl.; apdroschinaschanas laiks notezeja 6. junijâ 1886. gadâ. Bez tam wehl Prokofjewa kaimini apleezinaja ari, ka winsch eepreeksch ugunsgrehka aiswedis daschadu kustinamu mantu if sawa dsihwokla. Tahlak isskaidrojahs, ka pehz Peterburgas pilsehtas gubernatora nolehmuma, Prokofjews bija issuhtams if galwas-pilsehtas, kamdehl polizija to usaizinaja, lai tas diwu nedelu laikà sarihkotos sawas mantas sinà, kursch laiks notezeja drihsi pehz 28. janwara. Ij dokumenteem ir redsams, ka namu Nr. 4 Prokofjews nopirzis par 600 rbl. 1885. gadâ Prokofjewa namâ dsihwojoschà skrodereene Ehrlich leezina, ka Prokofjews tolaik usaizinajis winu un winas meitu Barbaru, lai aisdedsinot wina namu, par ko solijis tahm 100 rbl., un tà kà Ehrlicha uf to ne-eelaidusees, tad tas if atreebschanahs usdewis polizijai, ka leezineeze un winas meita to apsaguschas. Beidsot, if aktim redsams, ka Prokofjews 1869. un 1883. gadôs nemts ismekleschanâ tamdehl, ka tas tika apwainots dehl uguns peelikschanas mehginajeena, bet schihs ismekleschanas, nepilnigu leezibu dehl, aptureja; 1882. gadâ tas bija apsuhdsets dehl sahdsibas slehpschanas, bet pehz swehrinato spreedumu to attaisnoja un beidsot, meera-teesnesis nospreeda tam dehl sahdsibas trihs mehneschu ilgu laiku zeetumâ.

Swehrinatee atsina winu schaî leetâ par wainigu, kas pelna soda pamasinaschanu. Apgabala teesa noteesaja Prokofjewu uf wisu teesibu saudeschanu un uf aissuhtischanu uf nometinaschanu Sibirijas tuwakajôs apgabalôs.

(„Wald. Wehstn.")

Kreewijas lopu bagatiba un Schreibera kunga galas weikals Leepajâ (sk. Nr. 23, beigums). Pehz schihs nupat minetàs aprehkinaschanas nahks schinî weikalâ tikai ta 20. dala no wiseem Eiropas Kreewijâ pahrdodameem lopeem preeksch pareisas isleetaschanas, un ar to tikai knapi $1\frac{1}{2}$ prozentes galas Anglijai top peewests, ko tai no zitureenes ik gada jagahdajahs. Par prowi 1883. gadâ tapa galas un kaujamo lopu par 282 milj. 387 tuhkst. 180 rbl. Anglijâ eewests. No Kreewijas eeweda tik ween par 631 tuhkst. 350 rbl., un gandrihs weenigi no Leepajas kautawas; turpreti Amerikas brihw-walstis tai peeskapeja par 157 milj. 721 tuhkst. 289 rbl. galas.

Kreewijai jaw sen wajadseja buht preekschâ manigajeem Amerikaneescheem, jo no Amerikas kauta gala, kurai 3300 juhdschu garsch zelsch janobrauz, tik pehz 14 deenahm Londonê nonahk, — Australijas galai 11 tuhkst. juhdschu janobrauz, un pee tam aiseet 7 nedelas laika; turpreti Kreewijas gala no Leepajas 5 deenâs sasneedz Londoni, un war tur uf tirgus tapt pahrdota, jo schihs 2 pilsehtas tik 1022 juhdses tahlu weena no otras. Sinams, kad reis nahks Seemeła-Baltijas juhru saweenodamais kanals gataws, ka tad wehl daudz ihsakà laikà buhs Londone sasneedsama.

Tà nu skaidri redsams, ka Kreewija wisadâ wihsê schinî andelê pabalstita; tamdehl lai tik ta kerahs pee darba, scho brango pelnu sanemt. Protams, ka Londoneeschi kahrigaki prasa pehz Kreewijas frischakàs galas, neka pehz Amerikas, un pat Australijas wezakàs, un pirmà tamdehl ari arweenu zenâ stahw augstaki. Bet pat kad ari pelna buhtu masa, tad weikalneeki tomehr labi nahk zauri, zaur to, ka andele pret skaidru nandu noteek, un isdotais kapitals jaw pehz mas deenahm teem atkal teek rokâ, kuru tee gada laikâ — mas 10 reisu war, eepirkdami un pahrdodami, laist zaur rokahm.

Zaur schihm sinahm it skaidri peerahdits, ka tagad ar leelisku labibas kopschanu wairs neteekam uf preekschu, jo zitas pasaules dalas muhs schinî sinâ jaw pahrspehjuschas; tamdehl tas padoms, tagad wairak sawu wehribu greest uf labu galas lopu audseschanu, nebuht naw smahdejams. Talabad tad sirsnigi pateiktumees semkopibas skolotajeem, jeb katram mahzitam semkopim par derigeem padomeem, kas muhs pamahzitu: kahdâ wihsê un zik taht buhtu wisweeglaki muhsu saimneezibas pahrtaisamas, lai ar sekmi waretum sahkt lopus audsinat, bez ka schahds pahrgrosijums muhsu saimneezibai wisai greuhti ne-isnahktu. — Baltijas gubernas ir zitahm walsts dalahm jaw daschadâ sinâ bijuschas par preekschsihmi; tad nu ari zerams, ka winas tagad buhs pirmàs, kas tahdu swarigu soli sperz, semkopibu zaur pareisu lopu audseschanu pazelt uf tahdu stahwokli, kà tas ween tik eespehjams. — Mehs jaw pagahjuschôs gadu desmitôs esam daudz ko mahzijuschees un ar leeleem soleem gahjuschi uf preekschu; schee greuhtee laiki lai muhs tad nu atkal mahza, sew palihdsetees ar teem lihdsekleem, kas mums, tà sakot, guł preeksch kahjahm, bet lihdz schim wehl zaur ne-ispraschanu naw zilati un ismehginati. Kad lopus no tahlakahm gubernahm war atwest, tad jaw Baltijas lopi wehl labaki war Leepaju sasneegt. Tapehz tad nu ar jaunu zeribu un Deewa paligu lai sahkam to isprowet, un Deews lai swehti semkopju puhlinus!

Kalischas gubernâ, Dabijas meestâ, otrôs Leeldeenas swehtkôs, kamehr laudis bijuschi basnizâ, no eelas atskanejis sauzeens: „Antikrists muhsu pilsehtâ, sw. Markus winu suhtijis!" Uf scho sauzeenu mahntizigee lautini tuhlin speeduschees ahrâ, zits zitu gruhsdamees. Ne preestera balss nelihdzejuse; tikai tad, kad daschi jaw bij nogihbuschi un kad ahrâ tà newareja tikt, issamisuschee daudz mas atkal apdomajahs. — Un kas bij tas eemesls? Kahds welosipedists bij isbrauzis zaur

---

kahdu reis ari loti karsta. Ihsâ laikâ, daschu reis pehz mas stundahm, pampumi wirs ahdas, daschadâ leelumâ un daschadâs weetâs, no keschas pulkstena lihdz duhres leeluma un ari leelaki parahdahs. Augoni kaklâ sirgu lehti noslahpè.

Kopschana un dseedeschana ta pate, kà pee gows lopeem.

Aitahm.

Simtomi gandrihs tee paschi, kà pee gows lopeem, tikai dascheem slimneekeem wirs ahdas un zisku eekschpusê sarkani plankumi parahdahs. Apslimuse ahda pa preekschu sarkana top, bet drihz wioleta jeb sili-sarkana; scho slimibas formu sauz Antonius uguni jeb brantaino leesas sehrgu. Nahwe daschu reisi uf weetas eestahjahs, daschu reisi pehz 16—24 stundahm.

Ihstee zehloni leesas sehrgai wehl loti mas pasihstami.

Dseedeschana loti greuhti panahkama, bet gan sehrgas tahlak isplahtischanai zaur slimo atschkirschanu no wesaleem, war sekmigi robeschas likt.

Zuhkahm.

Slimiba parahdahs loti ahtri, lops ir noguris, ne-ehd, eet grilodamees, stihwi raugoschas un sarkanas azis; daschu reisi eeronahs wemschana. Smukim, kaklam un wiswairak wehderam ronahs sarkani laukumi, kuri ahtri isplahtahs un kopâ satek. Ar sarkano laukumu parahdischanos slimiba daudz breesmigaku karakteri peenem, slimais top no bailehm un nemeera mozits, wisas meesas trihz no eekschkiga saltuma. Dwaschoschana ir apgreuhtinata, snuka ahda ir kapara krahsaina jeb sarkani sila; beeschi pa muti un nahsim asinainas putas nahk, iskahrnijumi wairs neno-eet un kad steidsoschi paligu nesneedz, ahtri nobeidsahs. Ne reti gluschi wesela zuhka sahk grilotees, pakriht, pahrgreesch azis, keparojahs kahjahm un daschâs minutês nobeidsahs.

Tuhlin eesahkumâ leesas sehrgâ apslimuschahm zuhkahm wajaga $1/2$—1 mahrz. asinu nolaist (zaur astes jeb ausu nogreeschanu), tad aukstâ kuhtî turet un beeschi ar aukstu uhdeni aplaistit; ari sahls-uhdena klistires un ik stundas eekschkigi $3\frac{1}{2}$—7 granu salpetra un $1/2$—1 loti glauberfahls, tik ilgi, kamehr zauri ne-eet; ari ik stundas klorkalka miltu uhdenî, jeb 5—10 granu kampara tehjkarotê, brandwihna miltu uhdenî, jeb 3 grani wemjama akmena (Brechweinstein) ar 6—10 granu baltàs zemeres (Nießwurzel) uhdenî.

Swarigaka un ari sekmigaka ir slimibas aprobeschoschana; karstâs wasaras deenâs wajaga no tahlas ganôs dsihschanas un katras peepuhleschanas sargatees, ari treknu baribu nebuhs dot, bet turpreti loti beeschi peldinat un kur tas ne-eespehjams 3—4 reisi deenâ ar aukstu uhdeni aplaistit.

Wispehdigi gribu wehl peeminet, ka leesas sehrga, lai gan ne zaur gaisu, bet zaur apslimuschà lopa asinim zilwekam peelihp. Ir peemehri, ka zilweki no muschahm durti, kuras uf leesas sehrgâ krituscha lopa bijuschas, ar antarks karbunkeleem saslimuschi un breesmigâ nahwê nobeiguschees; tadehl, kad augonus dedsina jeb greesch, jeb lopam iskahrnijumus nonem u. t. pr., roka labi ja-ee-eto un zimdi ja-usmauz. Krituschà lopa meesas, asinis, iskahrnijumus wajaga dsili eerakt, ar nedsehsteem kakkeem apbehrt un tad tikai semes usmest.

„Austras" beedribas kugi.

„Austras" beedribas kugu darboschanahs notezejuschâ maja mehnesî, pehz korrespondent-redera sinojuma waldei, bija schahda:

„Atalanta" ar balastu if Aberdinas nonahza sche Rigâ 26. majâ, pehz 13 deenu braukuma; kugis tagad lahde plankas preeksch Bordo. Frakts nauda ap 4000 rbl.

„Aurora" isbrauza 27. majâ ar petrolejas lahdinu no Batumas uf Galazu. Sche japeemin, ka schis kugis ismehginaschanas dehl tika nosuhtits uf Melno juhru; bet kad tur pawisam mas un semas fraktis, tad nodomats to atpakal diriget.

„Aufeklis" no 15. maja atrodahs zelâ ar planku lahdinu no Rigas uf Roschforu, no kureenes nahks atkal atpakal.

„Jupiters" 19. majâ isbrauza ar oglu lahdinu no Kardiffas uf St. Tomas (Reetruma-Indijâ).

„Perkons" 17. majâ nonahza ar krahskoku lahdinu Gootê, no Blak-River (uf Jamaika salas) braukdams. Tagad eenem ogles preeksch Reweles. Frakts ap 1280 rbl. Pehz tam tiks rihkots uf Rigu.

„Kolumbus" 16. majâ nonahza Hawrê ar pitsch-pine kokeem if Schip-Eilandes, un pehz islahdeschanas no tureenes isbrauza 1. junijâ uf Rigu.

„Trimpus" no 10. aprila atrodahs ar oglu lahdinu zelâ no Kardiffas uf Aspinwalli. Schis kugis jaw dabujis ari uf preekschu frakti no Sawonnas ar pitsch-pine kokeem uf Wolgastu. Frakts nauda it prahwa — ap 10,750 rubleem.

„Austra" no 21. aprila atrodahs ar koku drahts lahdinu zelâ no Rigas uf Marselji.

Pee upites pawehni.

Pee upites pawehni
Es senaki sehdeju,
Un mihlakàs balsiti
Tur laimibâ klausiju.

Tur paradis' jaukakà,
Tad manim gan atwehrahs,
Un burwigâ sposchumà
Man pasaule rahdijahs.

Pee upites pawehni
Ari tagad es kawejos
Un putninu balsites
It sehrigi usklausos.

Tik klusa nu pasaule
Man isleekahs, kamehr es
No dsimtenes atschkihros,
No mihlajàs meitenes.

Pee upites pawehni
Gan atkal reis kaweschos
Ar dailajo meiteni,
Ko teescham man liktens dos.

Wehl jaukaka pasaule,
Kà senaki jaunibâ
Man atwehrsees, aplaimos,
Jo tlaht man buhs mihlakà.

Pee upites pawehni
Mums mihlibas bahrsinsch augs,
Pee upites pawehni —
Tur sapnotà dsihwe plauks!

Pengerotu Jahnis.

meestinu, un prastee lautini, to nekad wehl neredsejuschi, scho rihku eeskatija par welna rihku un brauzeju par Antikristu! Daschi pat teizahs redsejuschi akmenus lihstam no debesim un daschas sihmes parahdamees pee debesim.

Odesas aprinki parahdijees lopu mehris til leelâ mehrâ, ka jasper wisstingrakee soli, lai daudsmaf apturetu wina isplatischanos.

Kertschas juhras schaurumâ 30. majâ nogrimis Kreewu twaikonu sabeedribas „Jastreb" twaikonis. Weesuls ap pulksten 11 preeksch pusdeenas nejauschi sagrahbis twaikoni, kas widû dabujis plaisumu, tà ka azumirkli nogrimis ar wisu personalu. Tikai weens pats matrosis, wahrdâ Jeremenko, spehjis glahbtees; jo tas tanî azumirklî bijis par sargu uf deka, kamehr wisi ziti kajitê ehduschi brokasti. Tà tad 17 personas, to starpâ kapteinis Goikowitschs un wina paligs Karpenko, atraduschas nahwi! kugis bijis lahdets ar 25,000 pudeem oglu.

Kostroma. 2. junijâ, pascha muischâ, Kostromas gubernâ, nomira Alekfandris Nikolajewitschs Ostrowskis. A. N. Ostrowskis peedsima Maskawâ 30. martâ 1823. gadâ. Wina tehws N. F. Ostrowskis, dsimis muischneeks, deeneja pee ziwilteesas, pehz tam nodarbojahs ar priwatu adwokaturu, zaur ko tas eenehma loti maf preeksch dsihwes. Samoskworetschjâ tam bija pascham namelis. Leelâ familija neatlahwa winam, behrneem dot pamatigu isglihtibu. Tikai zaur otro laulibu N. F—am laimejahs pahrlabot sawus apstahkkus.

Alekfandris Nikolajewitschs — wezakais no pirmàs laulibas trim dehleem, nedabuja nekahdas skolas mahzibas. Par behrnu audsinataju bija kahds nepasihstams feminarists, pehz tam skolotajs Maskreews Tarasenko, bet tee abi ne-eespehja Alekfandra Nikolajewitscha dramatiskàs gara-dahwanas sekmet. Alekfandris Nikolajewitschs pasaudeja sawu mahti jaw behrna gadôs, wina tehws no wisahm pusehm bik apkrauts ar saweem darbeem, un behrneem wajadseja usaugt tihrâ swabadibâ. Pirmo mahzibu Alekfandris Nikolajewitschs dabuja Maskawas pirmâ gimnasijâ. Pehz gimnasijas kursa beigschanas, tas eestahjahs universitetes juridikas fakultetê, bet dehl personigahm nepatikschanahm ar profesoru K., tas pehz triju kursu nobeigschanas atstahja universiteti. 1843. gadâ A. N. likahs apstiprinatees par eerehdni pee Maskawas tirgotaju teesas, ar kolegijuregistratora tschinu. No behrnibas deenahm dsihwodams Samoskworetschjâ, starp eedsimteem tirgotajeem, A. N. ar dsihwâ un leelâ talenta modribu apkehra wisas wina apkahrtneeku eeraschas un tehloja tahs daudf eewehrojamôs sadsihwes skatôs.

A. N. ussahka sawu rakstneeka darbibu if tirdsneeku dsihwes, kursch raksts isnahza 1847. gadâ „Maskawas Polizijas Lapâ". Pehz schi masâ mehginajeena, tas isdewa joku-lugu „Paschu laudis — salihgsim", zaur kuru tas uf reisi ceguwa slawena rakstneeka wahrdu. Pehz scha raschojuma radahs wairak zitu rakstu, kas arweenu wairak nodibinaja wina stipri apdahwinatâ rakstneeka slawu. Sawâ septinu gadu ilgâ darboschanâ rakstneezibas laukâ, A. N. pehz lugas „Paschu laudis — salihgsim", sarakstija astonas leelas joku lugas: „Nabaga bruhte", „Ne pats sawâs kamanâs sehdees", „Nabadsiba naw kauns", „Nedsihwo tà kà eegribahs", „No sweschahm weesibahm ir pagiras", „Genesiga weeta", „Audsekne". Schè A. N. darbibas eesahkuma gadi sakrita ar to laiku, kur wina sazerejumi sadsihwes dramu laukâ sasneedsa wisaugstako stahwokli. No 1862. gada sahka isnahkt wina wehsturigee raksti: „Minins", „Wiltwahrdneeks Dimitrijs un Wasilijs Schuiskis", „Tuschino"; dramas dsejas: „Wasilisa Meletnjewa", „Kara wadons". Pehz tam A. N. greesahs no jauna pee sadsihwes joku-lugahm un isdewa jaunu joku-lugu krahjumu, kuras nepeewedam pee wahrda, tà kà tahs gan wiseem lasitajeem pasihstamas. Gandrihs ik gadus apdahwinatais dramaturgs isdewa pa weenai lugai, un tikai pehdejâ laikâ it kà atrahwahs no sawas raschigàs darbibas. Bes original-lugahm A. N. isdewa wesalu sehju schekspira, Kalderona, Italeeschu un Franzuschu dramaturgu tulkojumeem.

1872. gadâ Peterburgâ A. N. gara dahwanu zeenitaji swineja wina darboschanahs 25 gadu jubiju. Jubilejas swehtkôs tika nolemts, A. N. sahdschâ dibinat lauschu-skolu un zaur paraksteem preeksch schi noluhka sadabut wajadsigàs sumas. Gawilneekam pasneedsa gresnu albumu.

Pagahjuschâ gadâ A. N eewehleja par Maskawas teatra direktoru. Nahwe aptureja wina darbibu uf jaunà darba lauka taî laikâ, kur tas tikai stabjahs pee sawas mihlotàs leetas, kuras sinâ tas wareja tik daudf laba darit.

(„Now. Wrem.")

Iſ Rigas.

Programmâ par Rigas apskatischanu no Keisariskahm Augstibahm leelknasa Wladimira Alekfandrowitscha un leelknases Marijas Pawlownas, pehz wehlakas pahrgrosiba, ir notizis pahrgrosijums taî sinâ, ka Rigas Latweeschu beedribu augstee Weesi apmeklehs ne wis otrdeen 24. junijâ, bet jaw pirmdeen 23. junijâ pulksten 3½ pehz pusdeenas.

Labprahtigee ugunsdsehseji. Uf ministeru komitejas preekschlikumu Wisaugstaki apdahwinati: Rigas labprahtigo ugunsdsehseju senakais hauptmans, pilsehtas domneeks J. H. Bartschs ar selta medalu „par uszihtibu", sw. Annas lentâ nesajamu pee kakla; pirmais brandmeistars Kahrlis Wellas ar selta medalu, sw. Annas lentâ pee kruhtim; bluhsu wihri: Nikolajs Wolkows, Elsirs Stepanows, Andrejs Alekfejews, Kristofs Jansons un Jakobs Breedis, kà ari kahrtibneeku preekschneeks, pilsehtas domneeks E. Knigge un kahrtibneeki Georgs Engelhardts un Kahrlis Treibers — ar sudraba medalu, sw. Annas lentâ pee kruhtim.

Par Rigas pilsehtas gwardijas leitnanteem no Widsemes gubernatora apstiprinati tirgonis W. E. Scharlows un litografijas ihpaschneeks C. A. Delindens.

Preeksch jaunahm teesu eestahdehm Rigâ, kà „Rischsk. Westniks" raksta, buhschot wajadsigs kortelis if 40 istabahm, starp kurahm diwi leelas sahles preeksch klajahm sehdeschanahm. Tee, kas wehletos tahdu korteli isihret, lai peeteizotees wezakà polizijmeistara kanzlejâ, usdodami pee tam korteła zenu un peenesdami nama planus.

Labdariba. Scharlottes Elisabetes Karg jaunkundse sawâ testamentâ, kas 9. junijâ issinots Rigas rahtê, norakstijuse:

1) literarisski-praktiskai pilsonu sabeedribai	10,000 rbl.
2) 1845. gadâ dibinatai beedribai preeksch palihdsibas pasneegschanas nabadsigahm jaunawahm	6,000 „
3) schejeenes ahrstu beedr. Wilperta eestahdei	5,000 „
4) aklo mahzibas eestahdei . .	5,000 „
5) Pleskodahles nabadsigu behrnu eestahdei	5,000 „
6) labprahtigo ugunsdsehseju beedr.	5,000 „
7) pretubagoschanas beedribai .	5,000 „
8) Petera basnizas skolai . . .	3,000 „
9) Olgas ruhpneezibas brihwskolai	2,000 „
10) Marijas diakonisu eestahdei .	2,000 „
11) Petera basnizai	100 „
12) Jakoba basnizai	100 „
Kopâ	48,200 rbl.

Teesas spreedums. Sawâ laikâ awises rakstija, ka kahdi laiwineeki pahrzirtuschi wirwes, kas pee Jumprawmuischas sapulzejuschos plostus saturejuschas. Tagad, kà „Rig. Ztga" dsirdejuse, apsuhdsetee 4 laiwineeki zaur semes-teesas spreedumu no 31. maja atsihti par newainigeem un atlaisti if zeetuma.

Zaur Rigas Polizijas Pahrwaldes nolehmumu no 3. maja 1886. g. ir nosazits:

1) Pee ik gadus no Polizijas suhrmanu ekipaschahm isdodameem bleka numureem lihdf 1. junijam nepagehret peerahdischanas par sirgu nodoklu aismaksaschanu.

2) Wisahm personahm, kas tahdâ wihsê no Polizijas dabujuschas bleka numurus preeksch suhrmana weikala, lihdf 5. junijam ik gadus japeenesf polizijai apleeziba, ka tahs ir aismaksajuschas noteiktos sirgu nodokkus, bef tahdas apleezibas, teem atnemt suhrmanu teesibu tik ilgi, kamehr tee naw samaksajuschi sirgu nodokkus.

3) Pee bleka numuru isdoschanas no Polizijas lihdf 31. majam ik gadus Polizijas listês peesihmet, waj sinama persona jaw aismaksajusi sirgu nodokkus, jeb waj ta ir paturejusi teesibu preeksch sewis, schos nodokkus nomaksat lihdf 31. majam un

4) pee bleka numuru isdoschanas no Polizijas pehz 1. junija pagehret leezibas par noteikto sirgu nodoklu nomaksaschanu.

Uf augschminetâ nolehmuma pamata, teek wisahm personahm usdots, kuras lihdf schim wehl naw peenesuschas leezibas par sirgu nodoklu aismaksaschanu par wineem isdoteem suhrmanu weikala bleka numureem, augschminetàs leezibas bef kaweschanahs peenest, pee kam teek peesihmets, ka zitadi teem, kuri nepeenesihs leezibas, tiks atnemta teesiba preeksch tahkakas nodarboschanahs ar suhrmanu weikalu, bet nahkoschôs gadôs beidsamais terminsch preeksch leezibu peeneschanas par sirgu nodoklu aismaksaschanu buhs 5. junijs, kà augschminetâ nolehmuma 3. punktâ sazits.

Rigas wezakais polizijmeistars:

Palkawneeks Starows.

Nelaimes atgadijees. 6. junijâ sch. g., pulksten 7 pehz pusdeenas, Elisabetes eelâ no zetortàs tahschas nokrita zaur logu uf brugeta pagalma pee Rigas strahdneeku oklada peerakstitâ Petra Hinterwalda 5 gadus wezà meitina Olga, kuwa bija atstahta bef usraudsibas, un — nositahs. Winas lihki nodewa wezakeem dehl paglabaschanas, bet protokolu par scho atgadijumu peesuhtija Peterburgas Ahrrigas pristawam dehl tahkakas nolemschanas.

Peepescha nahwe. Dinamindes eelâ, Malkowa namâ Nr. 34 dsihwojoschais, 60 gadus wezais atwakinatais saldats Gabriels Pawlows Masalows, sestdeen, 7. junija wakarâ, mahjâs pahrnahzis, apgulahs, bet rihtâ to atrada nomiruschu. Pehz ahrsta apskatischanas israhdijahs, ka Masalows nomiris zaur treeku. Masalowa lihki aisweda uf Maskawas Ahrrigas glahbschanas eestahdi dehl medizinifkas apluhkoschanas no teesas puses.

Eewainoschana. 8. junijâ, ap pulksten 12 nakti, starp matroscheem ihzehlahs kauschanahs, pee kam kuga „Anna" matrosis W. K. zuur nasi tika eewainots kreisajôs sahnôs starp zetorto un peekto ribu plauschâs; kuga „Eeos" matrosis tika eewainots kreisajâ paduse; abeem gruhti eewainoteem matroscheem pasneedsa pirmo ahrsta palihdsibu glahbschanas eestahdê, bet pehz tam tos noweda pilsehtas slimnizâ dehl ahrsteschanas; eewainotaju, kuga „Anna Greeta" matrosi K. B., tuhlin usmekleja un apzeetinaja; par notikuscho kauschanos ir ussahkta ismekleschana.

Pahrskats par jauneem eelu nosaukumeem, kuri zaur pilsehtas domes nolehmumu no 11. marta 1885. g. stahjuschees wezo eelu nosaukumu weetâ.

Jaunee eelu wahrdi.	Pilſ. daļa.	kwart.	Wezee eelu wahrdi.
Seemelôs no Tilta eelas: Apteekaru eela, deenw. no Tilta eelas: Alekseja eela	P.	4	Alekfandra eela.
Antonijas eela	P.	2	I. Weischu eela.
Apschu eela	P.	4	Kalnu eela.
Augsu eela	J.	2	Kalnu eela.
Adolfa eela	P.	4	Kapu eela.
Alksznu eela	P.	4	Ledgeru eela.
Arsenala eela	1	1	Skolu eela.
Awotu eela	M.	2	Leelâ Fuhrmanu eela, uf ribteem no Jaunâs eelas.
Baloschu eela	J.	2	Bullu eela.
Dsirnawu eela	M.	2	Leelâ Reeperu eela.
Dahrtes eela	J.	2	Kaleju eela.
Dihka eela	P.	1	Leepu eela.
Dobeles eela	J.	2	Marijas eela.
Dsirnawu eela	P.	1, 2	Dsirnawu dambis.
Doma plazis	1	1	Leelâ Muhku eela.
Dsehrwju eela	M.	5	Keisara eela.
Ezerotschu eela	P.	2	Roschu eela.
Elisabetas eela	P.	1	I. Keisara dahrsa eela.
Gabriela eela	M.	5	Jurgu eela.
Gertrudes eela	P.	2, 3	Kaleju eela.
	M.	3, 4	
Grantes eela	J.	2	Smilschu eela.
Hapsalas eela	P.	4	Smilschu eela.
Ilsina eela	M.	1, 2	Jahna eela.
Jaroslawas eela	M.	4	Leelâ Dsirnawu eela, uf Dinab. eelas uf ribteem.
Inwalidu eela	P.	4	Upes eela.
Jesus basnizas eela	M.	1, 2	Masâ Jesus basn. eela.
Kandawas eela	J.	2	Alekfandra eela.
Kugu eela	J.	1	Ambaru eela.
Konrada eela	J.	3	Masâ Wehsfudmalu eela.
Kimulu eela	J.	2	Kalnu eela.
Katrinas eela	P.	1	I. Katrinas dambja eela.
Katrinas dambis	P.	1	II. Katrinas dambja eela.
Keegelu eela	P.	2	Masâ Kaleju eela.
Kulbigas eela	J.	2	Palisadu eela.
Keisara dahrsa eela	P.	1	II. Keisara dahrsa eela.
Konkordijas eela	P.	4	Puku eelas seemeļu daļa.
Lakias eela	P.	4	Kaleju eela.
Latas eela	P.	2	Lebgeru eela.
Lasaretes eela	P.	2	Masâ Lasaretes eela.
Limbaschu eela	P.	4	Palisadu eela.
Leelgabalu eela	P.	3	Schkuhnu eela.
Maistu eela	J.	1	Uhdens eela.
Maschinu eela	M.	5	Kaleju eela.
Matisschu eela	P.	3	Lebgeru eela.
Martas eela	P.	3	Marijas seb. Pirts eela.
Muhku eela	1	1	Masâ Muhku eela.
Marijas eela	M.	1—4	Jaunâ eela.
Mateusa eela	M.	4	Palisadu eela.
Nikolaja eela	P.	2	Bleeku eela.
Leelâ Newas eela	P.	3	Leelâ Fuhrmanu eela, pret wakar. no Jaunâs eelas.
	M.	2	
Masâ Newas eela	M.	2	Masâ Fuhrmanu eela.
Osolu eela	P.	4	Kara hospitalu eela, deenwidôs no Kalnu eelas.
Masâ Osolu eela	P.	1	Meschu eela.
Patwerksmes eela	P.	4	Kara-hospitalu eela, seemelôs no Kalnu eelas.
Paeglu eela	M.	4	Kasarmu eela.
Polozkas eela	M.	4	Masâ Kaleju eela.
Pernawas eela	M.	4	Lauwu eela.
Paulutschi eela	P.	3	Leelâ Park eela.
	M.	1	
Parka eela	M.	1	Masâ Park eela.
Reweles eela	P.	3	Reeperu eela.
	M.	4	
Reeperu eela	M.	1	Masâ Reeperu eela.
Romanowa eela	M.	2, 3	Kahrla eela.
Mâsâ Romanowa eela	M.	3	Masâ Kahrla eela.
Reweles eela	P.	2	Meera eela.
Reekstu eela	J.	2	Jaunâ eela.
Romanowa eela	P.	2, 3	Smilschu eela.
Ruhpneezibas eela	P.	1	Aiſ-Keisara dahrsa eela.
Sakâ eela	P.	2	II. Weischu eela.
Scharlotes eela	P.	2	III. Weischu eela.
Strehlneeku eela	P.	1	Weischu robeschu eela.
Schubu eela	J.	2	Kalnu eela.
Strasdu eela	J.	2	Kalnu eela.
Schihdu eela	M.	5	Schihdu kapsehtas eela.
Swehtzelineeku eela	P.	4	Kapu jeb Trijadibas eela.
Sadownikowa eela	M.	3	Leelâ Dsirnawu eela, Dinaburgas eelai uf wak.
Sadownikowa eela	M.	2	Masâ Dsirnawu eela.
Stanzijas eela	M.	1	Lahtschu eela.
Seemeļu eela	P.	4	Jaunâ eela.
Sihmana eela	P.	4	Petera eela.
Smolenskas eela	M.	1	Leelâ Jesus basn. eela.
Sofijas eela	P.	4	Puku eela, deenw. daļa.
Schoneru eela	J.	1	Skolu eela.
Twaikonu eela	P.	2	Uhdens eela.
Turgenjewa eela	M.	1	Elisabetes eela no Daugawas lihdf Tilta eelai Tilta eela.
Tehrpatas eela	P.	3	Kalku eela.
Tweras eela	M.	4	Kapu jeb Kalnu eela.
Turgenjewa eela	M.	1	Tilta eela.
Talsu eela	J.	2	Musu eela.
Twaiku eela	P.	1	Twaiku sahgu-dsirn. eela, seemelôs no Alekfandra augstumeem.
	P.	4	
Masâ Trijadibas eela	J.	1	Basnizas eela.
Todlebena bulwars	P.	2	Esplanades bulwars.
	P.	2	Esplanades eela.
Torna eela	1	1	Jakoba kasarmu eela.
I. Weischu dambis	P.	1	I. Weischu dambja eela.
II. Weischu dambis	P.	1	II. Weischu dambja eela.
Wehja eela	J.	3	Wehjsudmalu eela.
Wasaras eela	J.	2	Jumprawu eela.
Walmeeras eela	M.	4	Schihdu kapsehtas eela.
Witebskas eela	M.	5	Jaunkreewijas eela.
Wilandes eela	P.	1	Leelâ Palisadu eela.
Walkas eela	P.	1	Masâ Palisadu eela.
Widus eela	P.	1	I. Widus eela.
Werowas eela	P.	1	II. Widus eela.
Zebsu eela	P.	2	Wezâ Alekfandra eela.
Zeetokschna eela	1	4	Leelâ Smilschu eela, uf deenwideem no pulwera torna.

(R. P. P. A.)

Kauschanahs. 8. junijâ sch. g., ap pulksten 9 wakarâ, Jansona dsehreenu pahrdotawâ, iszehlahs starp podradtschika Porescha strahdneekeem O. S., F. L., M. O. un W. L. kauschanahs; pee schihs kauschanahs peedalijahs lihdf 40 strahdneeku no winu beedreem. No augschminetahm personahm O. S. tika stipri eewainots galwâ ar benki, un tapehz winu, pehz pirmàs palihdsibas pasneegschanas glahbschanas-eestahdê, aissuhtija uf pilsehtas slimnizu dehl ahrsteschanas; par notikuscho kauschanos ir ussahkta ismekleschana.

Slihkonis. 4. junija rihtâ Andreja salas galâ atrada noslihkuschâ Roberta Blumenawa lihki un aisweda uf Maskawas Ahrrigas glahbschanas eestahdi dehl apskatischanas zaur pilsehtas ahrstu; pee wina atrastàs leetas ir nodotas Peterburgas Ahrrigas pristawam dehl nolemschanas. Roberts Blumenaus, kà radineeki stahsta, aisgahjis sestdeen, 31. majâ if mahjahm un nepahrnahzis wairs atpakal.

Apzeetinati sagli. 6. junijâ sch. g., pulksten 3 no rihta, Maskawas Ahrrigas II. kwartalâ, Jesus basnizas eelâ, nakts waktneeks Woizechs Bernazkis, ar bleka Nr. 99, pamanija diwas nepasihstamas personas, kuras kaut ko nesa maisôs; kad Bernazkis sahka teem pakal-dsihtees, tee nosweeda maisus un sahka mukt, bet Bernazkam isdewahs tos notwert. Wehlak israhdijahs, ka maisôs atradahs sirgu leetas, kas nosagtas pee Durmas muischas peerakstitam suhrmanam Janam Hutenam. Apturetee sagli: atwakinatais saldats L. B. un atwakinatais unterofizeers J. A. tika apzeetinati un nodoti Maskawas Ahrrigas ismekleschanas-pristawam preeksch ismekleschanas.

Leels uguns-grehks. 9. junijâ, pulksten 10¼ wakarâ, Dinamindes eelâ Nr. 31, aisdegahs Rigas II. gildijas tirgotajam Karlam Lorcham peederoschàs putraimu twaiku dsirnawas. Wisas Lorcha ehkas ir apdroschinatas I. Kreewu uguns-apdroschinaschanas beedribâ par 23,000 rubleem, maschinas par 32,000 rubleem un preze par 22,000 r. Pee ehkahm zaur uguns-grehku notikusi skahde sneedsahs lihdf 15,000 rbl., pee maschinahm ta istaisa 32,000 rbl. un pee prezes 20,000 rbl., pawisam 67,000 rbl. Par uguns-grehka zehloni ir ussahkta ismekleschana. (R. P. P. A.)

Atbildes.

W. O. Peeprasitàs grahmatinas wisas dabujamas muhsu Latweeschu grahmatu pahrdotawâ.

Th. W. Sawu rakstu lasitsee schinî 24. numurâ. No lehzeju mihklahm gan nekahdas newaresim isleetat, tapehz ka tahdas „Mahjas Weesi" lihdf schim wehl nenodrukajam.

Redakzija.

Tirgus sinas.

Rigâ, 12. junijâ 1886.

Tikai rudsi stingraki.

Lini rahmu, eewehrojami lihgumi nenotika.

Kanepaji pastahwigi stingri.

Kanepes kriht. Leelaku partiju struhgas sehklu atlaida par 115 kap. pudâ.

Kweeschi maf eewehroti.

Linsehklu brahkis nedelahm jaw nepahrgrostjees; 87½% sehklas masâs partijâs pirk par 170—172 kap. pudâ.

Rudsi zehluschees; uf 120 mahrz. pamatu prasa 79 k. pudâ, bet pirzeji sola tikai 78. Partiju schahwetu 117/118 mahrz. smagu salihga par 77½ kap. pudâ.

Ausas plahnu; tikai masas partijas apgrostja par wezahm zenahm.

Meeschi rahmu; par schahweteem Widsemes 100 mahrz. seschkanscheem maksaja 84 kap. pudâ.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 15. junijâ 1886.

Petera basnizâ:	Spred. plkst.		10	mahz. Hellmann.
	„	„	6	mahz. Hellmann.
Domes basnizâ:	„	„	10	mahz. Keller.
	„	„	2	mahz. Tiling.
Jahnu basnizâ:	„	„	9	m.-mahz. Bernewitz.
	„	„	2	mahz. Walter.
Gertrudes basnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. A. Walter.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Jesus basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Bergmann.
	„	„	2	latw. mahz. Rüthel.
Mahrtinu basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Heinrichsen.
Trihsween. basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Fromm.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 12. junijâ 1886.

Papihri.	maksj.	prasija.
Pusimperials	8 37	8 40
5% bankbiletu 1. iſlaidums	100½	100⅞
5% „ 5. „	100½	100⅞
5% inskr. 5. aisnehmums	105¼	—
Austruma isnehmums no 1879. gada	100⅝	100⅞
1 5% Kreewu prehm. aisnehmums	244½	245
2 „ „ „	226¾	227¼
Rih-Bolog. dselszeła obl. 2. aisnehmums	—	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	156	—
Odes. pilsl. hipoteku bankas 5½% obligazijas . .	—	—
Kreew. sem. kred. 5% lihlu-sihmes	162¼	162¾
Charkowas semst. 6% lihlu-sihmes	—	—
Rigas kom. bankas akz.	275	—
Rigas-Dinaburgas dselszeła akzijas	165	—
Maskawas-Brest. dselszeła akz.	—	—
Lib.-Bolog. dselszeła akzijas	82	82
Baltijas dselszeła akzijas	126	127
Dinaburgas-Witebskas dselszeła akzijas	187	—
Warschawas-Teresp. dselszeła akzijas	—	—
Orlas-Witebskas dselszeła akzijas	—	—
Leel. Kreewijas dselszeła akzijas	—	—
Widsemes lihlu-grahmatas	—	
Kurlemes „	—	

Jaunakahs sinas.

Rigas Wahzu aprinkskola, kura pastahw no 1789. gada, uf Wisaugstaki apstiprinata walsts-padomes nolehmuma pamata, japahrwehrsch Kreewu realskolâ. Aprinkskolas slehgschanai janoteek 1. julijâ sch. g. Skolotajeem, kà „Rig. Ztga" raksta, jaw sinots, ka wini no scha termina atlaisti. Bet eewehrojot to ka Rigâ naw otras skolas, kas lihdsinatos aprinkskolai, un lai skoleneem buhtu eespehjams nobeigt ussahktàs mahzibas, Terbatas mahzibas apgabala kurators nosazijis, ka prima un sekunds preeksch teem skoleneem, kuri newaretu pahreet Kreewu realskolâ, wehl pastahwehs diwus gadus. Apakschejàs klases skoleneem schi isdewiba naw lemta. Skolai tagad ap 325 skolenu. Mahzibu schinîs diwâs klasês pasneegs peenemti skolotaji lihdsschinigâ aprinkskolas namâ. — Nama apakschejàs etaschas ihreneekeem 2 nedeku laikâ jaiswelkahs. Ari inspektoram un tur dsihwojoscheem skolotajeem lihdſ 1. julijam ja-atstahj sawi dsihwokli, jo nama pahrwaldiba tad pahrees jaunzelama realskolas direktora rokâs.

Widsemes gubernas waldes wezakais padomneeks, ihstenais schtatsrahts M. v. Zwingmans, uf pascha luhgumu, slimibas dehl ar uniformu atlaists no deenasta un par pagaidu padomneeku eezelts kambarjunkurs titularrahts Swerbejews.

Tehrpatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapustins, kà „Rig. Ztga" sino, no Tehrpatas otrdeenu aisbrauzis ahrsemês.

Gaidamais pahrgrosijums Baltijas teesu buhschanà. Kà sinams, jaw 6 gadus atpakal tika isdots nelaika keisara 28. majâ 1880 apstiprinats likums par meera teesu eeweschanu Baltijas gubernâs. Kopâ ar scho likumu tika isdoti ari pagaidu nosazijumi par pahrgrosijumeem, kas isdarami pee tahm wezajahm teesahm, kuras zanr meera teesu eeweschanu wehl netiktu atzeltas. Bet tà ka meera teesu eeweschana wehlak laiku pa laikam tika atlikta un ari tagad wehl naw notikusi, tad ari minetee pagaidu pahrgrosijumi wezo teesu buhschanâ naw isdariti. „Nowoje Wremja" nu sino, ka justizministris Manaseïns atradis par wajadsigu, jaw schim brihscham, kaut gan meera teesas wehl naw eewestas, isdarit wezo teesu buhschanâ augschminetos, 6 gadus atpakal nospreestos pahrgrosijumus un tos isdarit jaw no 1. julija sahkot. Jaunee pahrgrosijumi eewed preeksch wisahm teesahm atklahtibu, kà ari brihwibu, nodrukat laikrakstôs teesu spreedumus un atstahstit wisu, kas teesas istabâ notizis. (Bet spreeduma apspreeschana jeb kritiseschana atkauta tik juridiskeem laikraksteem.) Minetee pahrgrosijumi eewedihs prahwas weschanâ labaku kahrtibu un sagatawos zeku meera teesu eeweschanai, kura tad daudſ weeglaki buhs isdarama un laikam notiks jaw nahkoscha gada eesahkumâ. Mineto pahrgrosijumu eeweschana pahrleezinahs wisus, ka Baltijas reformu leeta reis sahkusi kustetees un ka ilgais gaidischanas laiks beidsees. (B.)

Walmeeras kurlmehmo skolâ tiks: 1) pawasaras brihwlaiku skola slehgta no 14. junija lihdſ 12. augustam; 2) pirmàs klases skolneeki 15. junijâ sch. g. Walmeeras basnizâ eeswehtiti un pehz tam atlaisti; 3) 12. augustâ, kà nahkoscha semestra sahkumâ, jauni skolneeki usnemti. Jaunee skolneeki japeeteiz eepreeksch pee Matischu mahzitaja Moltrecht knnga Matischôs waj ari pee skolas preekschneeka Schwedes kga Walmeerâ. Japeenes kristama un poteschanas sihme, kà ari daktera apleeziba par meesas un gara wesselibu.

Skolas preekschneeks.

Kuldigâ skolotaju seminarî uf Kreewu walodas kurseem, kas 15. junijâ sahksees, kà „Rischsk. Westn." raksta, esot peeteikuschees lihdſ 60 lauksskolotaju. — Kuldigâ meklejot telpas preeksch apgabala teesas.

Maſ-Elejâ 30. majâ wairak ehku nodegushas. Skahdes ap 10,000 rbl. Ehkas nebijuschas apdroschinatas.

No Dschuhkstes puses mums peenahzis schahds sinojums: 27. majâ ar uguni noslihka Katlahpju mahjas laidari un klehtis, tà ka leela sausuma dehl neka newareja isglahbt. Uguns, kà dsird, esot zehluschs no behrnu ne-apdomigas apeeschanahs ar uguns kozineem (spitschkeem). Skahde leela.

3. junijâ, treschâ wasaras swehtku deenâ, pulksten 2 pehz pusdeenas P. sudmalu dihki noslihka mineto sudmala puisis A. Strautinsch, kas lahga peldetajs nebuhdams, par dsilu uhdenî eegahjis un tad nogrimis, jo diwi sehni, kuri pehz palihgeem noskrehjuschi, atnahza ar palihgu par wehlu, kad jaw dibinâ bijis nogrimis. Usmekleschana wilkahs lihdſ pusnaktei, kur tad melderis ar sawu kaleju usgahjuschi un iswilkuschi. Wisi atdsihwinaschanas lihdsekli bijuschi par wehlu.

Leekahs, ka treschâ wasarasswehtku deena buhtu bijuse ihpaschi jo eewehrojama nelaimes deena. Minetâ deenâ ari T. pilsehtas dihkî peldedams, kahds podneeku sellis noslihzis. Tapat ari leelupê 2 Schihdi peldedami nogrimuschi, bet no klaht esoscheem zilwekeem tikuschi drihsumâ iswilkti un atdsihwinati. Taî paschâ deenâ ari D. mahjâs nosudis 5 gadus wezs behrns, ko wehlak atraduschi dihkî noslihkuschu. Selgas Jehkabs.

Jauns telegrafa tarifs. I. Lihdsschinigo nosazijumu weetâ par eekschsemes telegrafu stahjahs spehkâ schahdi nosazijumi, kas sch. g. 2. majâ Wisaugstaki apstiprinati:

1) Maksajumi par eekschsemes depeschahm ir: a) pastahwigà maksa par depeschu un b) maksa par katru wahrdu depeschâ (wahrdu tarifs).

2) Pastahwigà maksa par depeschu ir: a) Eiropas un Asijas Kreewijas robeschâs par katru telegrammu — 15 kap.; b) leelknasistes Somijas robeschâs 50 penni ($12\frac{1}{2}$ kap. met.).

3) Wahrdu tarifs, neluhkojotees uf attahlumu, nemams: a) no katras depeschas Eiropas waj Asijas Kreewijas robeschâs par wahrdu — 5 kap.; b) no depeschas if Eiropas uf Asijas Kreewiju waj otradi, par katru wahrdu — 10 kap.; c) no katras depeschas pilsehtas robeschâs par katru wahrdu — 1 kap.; d) no katras depeschas Somijas robeschâs par katru wahrdu 10 penni ($2\frac{1}{2}$ kap. met.); e) no depeschahm if Somijas uf zitahm walsts dalahm waj otradi — tik, zik nosazits scha paragrafa a un b punktês.

4) Eekschleetu ministeram atkauts, wahrdu tarifu par depeschahm starp daschahm weetahm, ja wajadsigs, pamasinat uf schahda pamata: a) tarifs par depeschahm, kas suhtamas ne tahlaku kà 100 werstu, war tikt pamasinats uf 1 kap. no wahrda, un b) tarifs par depeschahm if Eiropas uf Asijas Kreewiju waj otradi, — uf 5 kap. no wahrda.

II. Schinî artikulâ (I) minetee nosazijumi stahjahs spehkâ ne wehlak kà 1. julijâ 1886.

Normalstatuti laukſaimneezibas beedribahm. Semkopibas un laukſaimneezibas departaments isstrahdajis un walstspadomes apstiprinaschanai eesneedsis normalstatutus laukſaimneezibas beedribahm. Statuti tahdahm beedribahm atlauj: 1) isrihkot beedru sapulzes, kuras pahrspreest jautajumus, kas sihmejahs uf laukſaimneezibas preekschmeteeem; 2) isplatit laukſaimneezibas sinaschanas, dibinajot laukſaimneezibas skolas, isrihkojot isstahdes, atklahtus preekschlasijumus u. t. t.; 3) isdot laukſaimneezibas rakstus; 4) semesihpaschneekeem palihdset: sadabut strahdneekus, prikastschikus un pahrwaldneekus, apgahdat semkopibas rihkus, sehklas u. t. t.; 5) isdalit godalgas (medalus, atestatus un premijas par nopelneem laukſaimneezibas darblaukâ, un 6) dibinat bibliotekas un kraht leetas, kas laukſaimneekeem deretu par pamahzibu. Lai tahdas sapulzes labaki weizinatu, tad wisi tahdi luhgumi buhtu isspreeschami no weetigà gubernatora.

No Kreslawskas (Witebskas gubernâ). Mums raksta: Pehrkona tehws nehma weenejas mahjas par upuri, tanîs eespehrdams, tà ka tahs lihdſ pamatam nodega. Tas notika 11. majâ. Pehz 11 deenahm, 22. majâ, pehrkons eespehra diwejâs mahjâs, no kurahm tikai weena rija palika. Ehkas bija semu apdroschinatas; apdeguscheem pagasts sameta 117 rublus naudus un 28 puhrus labibas.

15. majâ pee K. muischas ardami, atrada weena zilweka galwu tik leelu, kà muhsu laikôs naw, ar dselszepuri un resnu drahti ap muti. J. Ose.

No Witebskas mums raksta tà: Pasinoju, ka pee mums laiks deesgan jauks un mihligs; lehns leetutinsch aisween apsweizina muhsu laukus, un sahle peenehmusehs, kas maſ pawasarâs ap scho laiku redsama. Rudsi, sawas wahrpas isbahsuschi, taisahs uf seedeschanu. Ja tahlak teem Deews palihdsehs augt un noseedet, tad zeram, ka ar maisi buhsim bagati; ari ausas un ziti wasarejas sehjumi sawus asnus iszehluschi if semes, sweizina pawasaras jaukumus. P. B.

Kasanes slimnizâ atrodahs kahds 14 gadus wezs slims sehns, kursch 2 nedekas no weetas saguleja dsilâ meegâ. Kad atmodahs, tad israhdijahs, ka bij saudejis walodu. Pehz ihsa brihscha slimneeks atkal no jauna eemiga.

Telegrafa sinas.

Wihne, 11. jun. Kungu nams peenehma anarkistu likumu. — Ministeru preekschneeks, keisara usdewumâ, pasludinaja reichstaga sehdeschanu atlikschanu.

Parise, 11. jun. Likums par printschu israidijumu schodeen offizieli pasludinats. Parises grafs brauks riht ar saweem dehleem uf Angliju, Omales herzogs wakar aisbrauza uf Eu, prinzis Napoleons schodeen aisbrauza uf Genfu un prinzis Wiktors uf Briseli.

Parise, 11. jun. Printscham Wiktoram projam brauzot bija dsirdami sauzeeni: „Lai dsihwo Keisars!" un no otras puses: „Lai dsihwo republika!" Starpâ tika ari swilpts. Wokſalâ notika daschi apzeetinajumi.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Lihdſ 13. junijam atnahkuschi 592 kugi; aisgahjuschi 520 kugi.

Sludinajumi.

Dr. med. H. barons Tiesenhausens,
praktisks ahrsts,
peenem slimneekus no plkst. 8—11 pr. pusd. 5—6 pehz pusd.
Swehtdeenâs **neteek** slimneeki peenemti.
Weischu dambi, pretim strehlneeku dahrsam, barona Tiesenhausen namâ, apakschâ. 2

Zaur scho zeen. publikat laipni pasinoju, ka tagad dsihwoju **Eekschrigâ, Marstal- un Wehweru-eelu stuhri** un efmu runajams ik deenas, no pulkst. 10 lihdſ 1 pusd. un no plkst. 2 lihdſ 4 pehz pusd.

J. Stamm,
praktisks sobu-ahrsts.

Schenbergas pagasta teesa, Bauskas aprinkî, pasludinadama, ka **Martin Sillinsch** un wina laulata seewa **Anna,** Schenbergas Guben saimneeka **Jakob Fedrowitz** un wina seewas **Annas** dehlu **Albertu,** dsimuschu 3. oktobri 1876. gadâ, adoptejuschi, — ar scho wisus tos, kureem kahda pretruna pret scho adopsiju buhtu, usaizina lihdſ 7. julijam sch. g. pee schahs pagasta teesas peeteiktees un sawas eerunas usdot, jo wehlak neweenu neklausihs.
Schenbergâ, 26. majâ 1886.
Preekschsehd.: **A. Ahbelting.**
Nr. 705 Skrihweris: **Grants.** 2

Weseliga emma
war **peeteiktees** Ahrrigas Kaleju eelâ Nr. 22a, pee **F. Arnstam.**

Spihkeris
ir isihrejams Peterburgas Ahrrigâ, Lehgereelâ Nr. 6. Klahtakas sinas turpat.

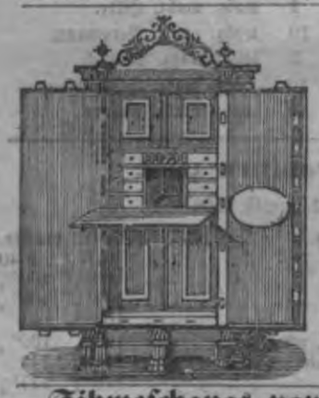

Raudas-skapjus
pahrdod if krahjuma
John Rolssenn,
Rigâ,
leelajâ Smilschu eelâ Nr. **36,** blakus pulweru tornim. 2

Sihmeschanas papiru no Watmana, gludenu un skarbu,
daschadus rullu sihmeschanas papirus,
Anglu kopirdrehbi,
labakàs Parises sihmeschanas leetu kastites,
ellas un akwarelkrahsas, kà ari
wisas sihmeschanas wajadsibas
peedahwâ if jaundabuteem peesuhtijumeem rakstamo un sihmejamo materialiju pahrdotawa — **wairumâ** un **masumâ** — un konto grahmatu fabrika
August Lyra,
Kop eelâ Nr. 3. 2

Kuldigâ (Kursemê.)
No 15. junija lihdſ 15. augustam 1886 g. Kuldigâ (ka jaw laikrakstôs sawâ laikâ sludinats) taps pasneegtas priwat stundas kreewu walodâ, Kreewijas wehsturê un geografijâ teem Baltijas guberniju luterisku laukskolu skolotajeem, kuri wehlahs sawas sinaschanas paplaschinat schais preekschmetôs.
Preeksch mahzibas eesahkuma katram no tahdeem skolotajeem wajadsehs eemaksat 15 r., kà atlihdsinaschanas algu teem, kas winus mahzihs. Naudas atpakal atdoschana nekahdâ gadijeenâ nenotiks.
Isnemot nedelas swehtdeenas un swehtkudeenas, katrâ deenâ buhs 5 mahzibas stundas.
Bes ruhpigas usdewumu sagatawoschanas un mahzibas stundu apmekleschanas, taps pagehreta ari ruhpiga raksta darbu sagatawoschana.
Mineto priwat-stundu apmekletajeem jadsihwo un jausturahs priwat-dsihwoklôs uf sawu rehkinu un pehz sawas patikschanas un eespehjas. 1
Seminarijas direktors: **A. Занцевичъ.**

Witebskas gubernâ, Polozkas aprinkî, 3. stanz. Dwaristsches muischâ **teek isrentetas 2 pusmuischas** no 35 un 25 defetinahm, ioti labas aramas semes ar peteekoschahm plawahm un ehkahm. Peteikschanas ar wehstuli Kreewu jeb Wahzu walodâ pee muischas ihpaschneeka pilkawneeka **Draschkowka** kga, Polozkâ. Tai paschâ muischâ pee Drifes upes top atdota mescha seme apstrahdaschanai. Adr. Витебскою губ. въ г. Полоцкъ. Его Высокоблагородію Александру Николаевичу Драшковскому. 1

Mana drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, tika nupat gatawa
Skolas maises
pirma daļa,
ko ar draugu palihdsibu apgahdajis **Ludwig Heerwagen,** wezs Gaujenes draudses mahzitajs.
Desmitais pahrluhkots drukejums.
Atkalpahrdeweji war jaw atkal dabut Skolas maisi, bet ne-eesetu.
Ernst Plates.

Sina preeksch Widsemes un Kursemes.

J. Redlich
grumtigà un wisu-wezakà
Englischu magasinê

schinî gadâ, tapat kà preekschlaikâ, teek pahrdotas tik ween tahs ihstenahs Steiermarkas jeb Ehstreiku keisera semes iskaptes, no ta wisusihkstaka kalama tehrauda, taisnas un lihkas, garas un ihsas, — tà ari tahs patent-iskaptes ar selta wahrdeem, no kauseta tehrauda, kuras pee sahles tik waren lipigas kà puznasis pee bahrsdas. Aridsan tahs garahs Pruhschu labibas- un tahs ihsahs, stiprahs atwasu- jeb zinu-iskaptes, Italijas semes iskapschu galodinas, Strahlsuntes iskapschu akminainee un bimstein-akmina bruzekli jeb strihki un luhdsu wehrâ likt, ka manas iskaptes un tee Strahlsuntes iskapschu akminainee un bimsteinakmina iskapschu bruzekli jeb strihki, eeksch tahs leelas Maskawas israhdischanas 1863., Rigas semkopibas israhdischanâ 1871. un Wihnes (Wien) wispasaules israhdischanâ 1873. gadâ ar tahm scheit blakam redsamahm goda-sihmehm puschkotas kluwa; tà aridsan teek wehl pahrdoti ahmurini un laktinas preeksch iskapschu kapinaschanas, grahwu-schkipeles, sirgu- un gowu-kehdes, dselsu-pinekli un daudſ zitadas leetas preeksch mahju waldischanas un semes uskopschanas. 2

Rigas albums
ar 24 eewehrojamako weetu nobildejumeem wisitkahrschu formatâ, pehz originalfotografijahm no Robert Borchardta
par 50 kap. gabalu
peedahwâ
August Lyra,
rakstamo un sihmeschanas materialiju pahrdotawa — leelumâ un dalâs — un kontograhmatu fabrika Kopeelâ Nr. 3. 1

Par
Jahnu deenas dahwanahm
peedahwâ par lehtahm zenahm un ar galwojumu leelâ izwehlê
■ **pulkstenus, kehdes, atslehgas** un **brelokus,** selta, sudraba, talmi, jaunselta un baltmetâla,
■ **selta, sudraba, koralu** un **granatu** rotas leetas u. t. t. jaunakajôs safonôs.
■ **Laulasamee gredzeni** wisadôs leelumôs trahjumâ.
■ **Reparaturas** ustizigi un lehti teek isdaritas.
L. Rosenthals,
pulkstentaisitaju meistars,
leelâ Sinder eelâ Nr. 13, konsula v. Heimana namâ.

Anglijas
superfosfatu,
stiprôs maisôs,

saturoschu $13\frac{1}{2}$—$14\frac{1}{2}$%. **Kuhlôschu fosforskabbi**
pahrdod taisni no tulles ostas un lehgera
Brahli Martinsoni,
Rigâ,
ahrpilsehtas Kalku eelâ Nr. 8. 2

Labako jehru-wilnu
nupat dabuja un peedahwâ
J. P. Wolkow,
Schahtu eelâ Nr. 3, pee tirgus platscha.

Alus-bode
ir no 1. julija sch. g. **isihrejama** Suworow un Reeper eelu stuhri Nr. 85. Turpat ir ari **smehde isihrejama.** 3

Kreewu mahzibas stundas
teek pasneegtas un grahmatu-weschana un **korespondenziia isdarita** no labda Kreewa, las kreetni walodu saprot. Adreses nodotamas schihs lapas ekspedizijâ. 1

Semes pahrdoschana.
Teek **pahrdota** labda leela, smulâ weetâ stahwoscha **muischa,** ar 3 pusmuischahm, dsihwu un nedsihwu inwentaru, 300 defetinu melnas aramas semes, ar mahlu grunti, ap 1700 defetinu mescha un labu plawu; wisas ehkas labâ buhschanâ, weenas uhdens dsirnawas pee upes gulofchas, diwi smuki auglu dahrsi, Pleskawas gubernâ, Newerschewas aprinkî, 12 werstes no pilsehtas, pee Weliki-Luki pasta zeļa. — Tuwakas sinas un zena: Г-ну Августу Линдъ, г. Псковъ, Губернаторская ул., д. Корсакова.

Bilunischki muischa,
7 werstes no Leepajas dselszeļa stanzijas Popillani, Kaunas gubernâ, 2224 defetinas leela ar 13 mahjahm, **teek pahrdota** waj wisa waj pa dalai, pee kam ja-usnem uf tahs esoschais bankas parahds. Ari wiss kopâ waj pa dalahm teek pret mehrenu renti isrentets par leetaschanu tahdeem, kas tur grib uf dsihwi nomestees. 2

Walmeeras basnizâ
swehtdeen, 22. junijâ un otrdeen, 24. junijâ 1886, pulksten 5 pehz pusdeenas:
Garigs konzerts
uf **jaunajahm ehrgelehm,** ar muskas skolotaju **R. Starke** un **Süss** kungu un skolotaja **Krasting** kunga un kahda weetigà dseedataju kora peepalihdsibu.
Ee-eschanas-lahrtes par **1** rubli altara kori **50** kap. basnizas widû un **30** kap. sahna weetâs, un preeksch behrneem **15** kap., kà ari programmas par 5 kap. dabujamas **Trey** un **dehla** grahmatu-pahrdotawâ.

Leelwahrdes labdar. beedriba
isees uf **Leelwahrdes salu** 22. junijâ s. g.
salumôs.
Dseedaschana no beedribas jaukta kora. Danjoschana pee kreetnas muskas (wadita no Kesber kga). Weesem, kas peedalahs, jamaksa kungeem 30 kap., kundzehm 20 kap. Sahkums pulkst. 3 pehz pusd., beigas pulkst. 9 wak. **Preekschneeziba.**

Salas dseedaschanas beedriba
isbrauks Jahnu deenâ, 24. junijâ 1886
salumôs
uf **Ofolineem, eepreti Dubulteem,** ar kugi „Mitau".
Isbrauks no Slokas pulkst. $\frac{1}{2}$3 pehz pusd.
Preekschneeziba.

Дозволено цензурою, г. Рига, 13. іюня 1886. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigâ, pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.